

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku

Pravni fakultet Osijek

Studij Socijalnog rada

**UPUTE ZA NAVOĐENJE LITERATURE SUKLADNO
STANDARDIMA**

American Psychological Association, sedmo izdanje

APA 7

Smjernice za navođenje referenci u tekstu i popis literature pripremile:

Anita Barišić, univ.spec., asistenta

Bernarda Hosi, studentica

A P A

standardi za navođenje literature

Sadržaj

1. OPĆE UPUTE.....	1
2. SPECIFIČNE UPUTE	2
3. DVA NAČINA NEIZRAVNOG NAVOĐENJA REFERENCE U TEKSTU	3
4. IZRAVNO NAVOĐENJE REFERENCE U TEKSTU	4
5. NAČIN NAVOĐENJA REFERENCE PREMA BROJU AUTORA RADA	5
5.1. Jedan rad jednog ili dva autora	5
5.2. Jedan rad skupine tri i više autora	5
5.2.1. Autori s istim prezimenima	5
5.2.2. Parentetičko referenciranje	5
5.3. Kad je referenca djelo grupe autora unutar vladine organizacije, udruženja i sl. .	6
5.4. Kad je referenca djelo grupe autora unutar institucije koja je u javnosti	
prepoznatljiva po svojoj kratici	6
5.4.1. Navođenje sekundarne reference:.....	7
5.4.2. Korištenje reference zakona i pravilnika u tekstu	7
6. POPIS LITERATURE.....	8
6.1. Opće upute	8
6.2. SPECIFIČNE UPUTE	8
7. REFERENCE U POPISU LITERATURE TREBAJU IZGLEDATI NA	
SLIJEDEĆI NAČIN	9
7.1. Knjiga	9
7.1.1. Poglavlje u knjizi	10
7.1.2. Rad iz zbornika radova	10
7.2. Članak u znanstvenim i stručnim časopisima:	11
7.3. Završni, diplomski, magistarski radovi i doktorske disertacije.....	11

7.4.	Zakoni.....	11
7.5.	Objavljeni rad s konferencije/skupa.....	12
7.6.	Članak iz novina	12

1. OPĆE UPUTE

Svaka referenca navedena u tekstu mora se navesti u popisu literature, kao što i svaka referenca u popisu literature treba biti parafrazirana/citirana u tekstu. Nužno je paziti da je svaka referenca i u literaturi i u tekstu ISTOVJETNO napisana. Sve reference se navode u tekstu, a ne u fusnotama.

Svaki rad ima DOI i pravilo je da ga se navodi. (možda doi nemaju neki stariji članci iako je I njima on naknadno dodijeljen)

Ako rad nema DOI (npr. stariji članak) očekuje se stavljanje linka na bazu/stranicu gdje se može pronaći članak.

2. SPECIFIČNE UPUTE

Radove drugih autora možemo preuzeti na dva način:

1. neizravno (kada parafraziramo na način da sažimamo, prepričavamo, tumačimo tuđe tekstove, knjige, članke i druge pisane materijale)
2. izravno (kada citiramo tada prepisujemo tekst drugog autora) Tekst koji se citira mora biti pod znacima navoda (”), a osim prezimena autora i godine mora biti napisan broj stranice citiranog teksta.

3. DVA NAČINA NEIZRAVNOG NAVOĐENJA REFERENCE U TEKSTU

Prvi način je kada navodimo prvo prezime autora i u zagradi godinu izdanja rada. Kada se navode reference pojedinih autora koji su na visokom položaju ili važni poput predsjednika, ministra ili religijskih vođi, autora tada treba kratko predstaviti u tekstu.

Žižak (1997) navodi i opisuje tri opća elementa profesionalne kompetentnosti stručnjaka pomažućih profesija: (1) profesionalna znanja, (2) profesionalne vještine i (3) osobni potencijali, talenti, odnosno karakteristike ličnosti.

2. Drugi način je kada navodimo prvo tekst i na kraju rečenice u zagradi navodimo prezime autora i godinu izdavanja rada npr.

Znanja obuhvaćaju sva relevantna znanja stečena tijekom profesionalnog obrazovanja koja ojačavaju i podupiru profesionalne oblike ponašanja (**Žižak, 1997**). Žižak je još objasnila u svome radu i da vještine obuhvaćaju specifične kognitivne, interpersonalne, socijalne i motoričke sposobnosti kojima se operacionalizira profesionalni identitet.

Napomena: Unutar jednog paragrafa nije potrebno navoditi godine izdanja pisanoga rada sve dok ne postoji mogućnost da se radi o različitim radovima istog autora. No, autor se svakako navodi.

4. IZRAVNO NAVOĐENJE REFERENCE U TEKSTU

1. Ako se radi o izravnom navođenju teksta u radu tzv. citiranjem, potrebno je citirani tekst staviti pod znake navoda (") i navesti osim autora i godine izdavanja rada i broj stranice izvornog rada s koje smo preuzeli citirani tekst. Ako tekst koji se citira ima više od 40 riječi potrebno ga je odvojiti u drugi paragraf. Ako nam pri citiranju teksta dio istog teksta nije značajan, možemo ga preskočiti na način da napišemo znak (...).
 - ✓ Model metode supervizije u zaštiti dobrobiti djece ima za svrhu unaprjeđivanje profesionalnog funkcioniranja pojedinaca, timova i organizacija kroz promišljenu refleksivnu i strukturiranu analizu slučajeva s posebnim naglaskom na (1) znanja i vještine potrebne za djelotvornu zaštitu djece, (2) odnos/ interakciju stručnjaka s roditeljima i djetetom te po potrebi sasvim značajnim osobama u okruženju djeteta te (3) profesionalne potrebe stručnjaka, uključujući emocionalno rasterećenje. (Ajduković, 2020, str. 25)
2. Ako se pri citiranju neki dijelovi trebaju promijeniti, promjene ili naznake se pišu u uglatoj zagradi [].
 - ✓ Burtea-Cioroianu (2009, str.36) objašnjava da "Barack Obama [bivši] predsjednik Sjedinjenih Američkih Država..."
3. Ako se citira neki specifični dio tada treba naznačiti stranicu, poglavlje ili ukazati na sliku koja se navodi u tekstu npr.
 - ✓ (Cheek i Buss, str. 332) (Schimamura, 1989, poglavlje 3)
4. Poglavlje ili broj odjeljka također treba naznačiti ako tekst koji se citira nema broj stranice. Kratica bez datuma navodi se kada datum objave nije poznat.
5. Mnogo je izložaka o prirodnoj povijesti, povijesti i kulturi u prefekturi Yamagata, uključujući Jomon no Megami (lik boginje iz jomonskog perioda, poznata kao keramička figura Nishinomae), nacionalno važna kulturno dobro "(Yamagata Prefectural Museum, b.d., stavak 2.).

5. NAČIN NAVOĐENJA REFERENCE PREMA BROJU AUTORA RADA

5.1. Jedan rad jednog ili dva autora

Kada rad koji navodimo u tekstu ima jednog ili dva autora, prilikom navođenja reference kroz cijeli tekst navodimo prezime autora i godinu izdavanja publikacije npr.

- ✓ Milas (2005) ili (Milas, 2005)
- ✓ Snyder i Babins-Wagner (2013) ili (Snyder i Babins-Wagner, 2013)

5.2. Jedan rad skupine tri i više autora

Kada rad ima tri, četiri ili više autora, u tekstu treba navesti ime prvog autora i iza toga navesti „i suradnici“ skraćenicom riječi suradnici - sur. U popisu literature navode se svi autori, osim ako rad ima 21 i više autora (tada se navodi 19. autor i dodaje oznaka (...)) nakon kojeg se dodaje zadnji autor.

- ✓ Mor Barak i sur. (2009) navode da tri dimenzije, pomoć u obavljanju zadatka, socijalna i emocionalna podrška (...) ili
- ✓ Tri dimenzije, pomoć u obavljanju zadatka, socijalna i emocionalna podrška i međusobna interakcija su (...) (Mor Barak i sur., 2009)

5.2.1. Autori s istim prezimenima

Ako lista uključuje reference jednog ili dva primarna autora s istim prezimenom treba uključiti inicijale prvog autora u svim citiranjima, čak i ako se razlikuje godina izdanja npr.

- ✓ R. D. Luce (1959) i P. A. Luce (1972) su također našli da....
- ✓ J. M. Goldberg i Neff (1961) te M. E. Goldberg i Wurtz (1972) su predložili...

5.2.2. Parentetičko referenciranje

Kada se u tekstu citira više različitih izvora, potrebno ih je odvojiti znakom (;), te autore poredati abecednim redom. Timsko podučavanje u području obrazovanja...(Brumby i Wada, 1990; Miyazato, 2006).

Ako se u tekstu neka informacija potkrepljuje s:	više različitih referenci različitih autora	više različitih referenci istog autora	dva i više djela istog autora izdana u istoj godini
primjer	U nekoliko istraživanja (Wilkins, Forrester i Grant (2017), O'Donoghue i sur., 2018) naglašava se važnost...	Uvidom u statističke podatke (Državni zavod za statistiku 2018, 2019, 2020) vidljiv je trend smanjenja...	U nekoliko istraživanja (Ajduković, 2020 a, 2020 b) naglašava se važnost...

* *Dva ili više radova različitih autora* navode se prema abecednom slijedu prezimena prvog autora npr. Nekoliko istraživanja (Balda, 1980; Kamil, 1988; Pepperberg i Funk, 1990)...

* Iznimka je kada se odvaja glavna referenca od onih manje važnih, a to se označava s „vidjeti i“ npr. (Overmier, 1993; vidjeti i Abeles 1992; Storndt, 1990)

5.3. Kad je referenca djelo grupe autora unutar vladine organizacije, udruženja i sl.

U slučaju kad je referenca djelo neke organizacije npr. Pravnog fakulteta u Osijeku ili kad autori nisu vidljivi navodimo:

- ✓ Pravni fakultet u Osijeku Sveučilišta u Osijeku (2021)
- ✓ (Pravni fakultet u Osijeku Sveučilišta u Osijeku, 2021)

U slučaju kada npr. ustanova Pravni fakultet Osijek izda knjigu profesora, tada se profesor navodi kao autor knjige, a ne Pravni fakultet Osijek

5.4. Kad je referenca djelo grupe autora unutar institucije koja je u javnosti prepoznatljiva po svojoj kratici

1. Kod prvog navođenja pišemo i puni naziv institucije i u zagradi kraticu naziva institucije te godinu, npr.
 - ✓ Ujedinjeni narodi (UN) (2021)
 - ✓ (Ujedinjeni narodi (UN), 2021)

2. Kod sljedećeg ponovnog navođenja iste reference navodimo samo kraticu naziva institucije i godinu npr.
 - ✓ UN (2021)
 - ✓ (UN, 2021)

5.4.1. **Navođenje sekundarne reference:**

Navođenje sekundarne reference se citira na način da se navede prezime izvornog autora i godina, a zatim se dodaje "prema" i navede se referenca (prezime i godina) u kojoj smo pronašli informaciju (svakako se preporučava konzultirati originalno djelo) npr.

- ✓ Wilkins, Lynch i Antonopoulou (2018, prema Ajduković, 2020) su proveli ispitivanje učinaka supervizije na neposredne korisnike tj. roditelje ...

(svakako se preporučava konzultirati originalno djelo)

5.4.2. **Korištenje reference zakona i pravilnika u tekstu**

Kada navodimo ime zakona ili pravilnika, koji ima brojne izmjene i dopune, navodimo izdavača i kada je zakon ili pravilnik donesen te posljednju izmjenu i dopunu akta npr.

- ✓ Obiteljski zakon (NN 103/15, 98/19)
- ✓ Pravilnika o mjerama zaštite i osobnih prava i dobrobiti djeteta (NN 123/15)

NAPOMENA! Za literature s mrežnih stranica vrijede ista pravila kao i za prethodno navedeno citiranje literature, osim što se u popisu literature na kraju navodi doi oznaka ili link mrežne stranice s uklonjenim hiperlinkom. Naslov web izvora pišu se *italics*, dok se naziv web stranice piše bez italics-a.

- ✓ O'Connor, A. (2016, Jul. 19). *How the government supports your junk food habits*. The New York Times. <http://www.well.blogs.nytimes.com/2016/07/19/>

6. POPIS LITERATURE

6.1. Opće upute

Popis literature se navodi na kraju rada, na početku nove stranice. Naslov za literaturu treba biti u gornjem dijelu na sredini stranice i **podebljan („bold“)**. Naslovi knjiga, časopisa se NE prevode. U popisu literature navode se svi izvori koje ste citirali u svom radu, dakle, reference citirane u tekstu se moraju pojaviti na popisu literature i obrnuto. Svaki ulaz na listi referenci mora biti citiran i u tekstu.

6.2. SPECIFIČNE UPUTE

1. Autori trebaju biti poredani prema abecednom redu prezimena prvog autora na radu i istim redom kao ostatak teksta u dokumentu.
2. Radovi istog autora se redaju prema godini izdanja (starije prema recentnijima) npr. Kim, L.S. (1991) Kim, L.S. (1999).
3. Radovi istog autora i iste godine izdanja se navode prema redoslijedu pojavljivanja u tekstu (a, b).
4. Rad jednoga autora prethodi grupi autora kada je prvi autor isti npr. Kaufman, J.R. (1991) Kaufman, J.R. i Cochran, D. F. (1987)
5. Radovi s istim prvim autorom, a različitim drugim ili trećima autorom popisuju se po prezimenu drugog autora, ukoliko je on isti prema prezimenu trećeg autora itd. Ako ima više autora na radu i svi su isti, popisuju se prema godini izdanja rada. Ovo vrijedi i za navođenje unutar teksta.
6. Radovi autora istog prezimena, ali različitih inicijala navode se prema abecednom redu imena.

7. REFERENCE U POPISU LITERATURE TREBAJU IZGLEDATI NA SLIJEDEĆI NAČIN

7.1. Knjiga

Prezime, Inicijal(i) imena. (Godina izdanja). <i>Naslov: podnaslov</i> (podatak o izdanju ako je naveden u publikaciji). Nakladnik.	Wing Sue, D. (2006). <i>Multicultural social work practice</i> . Wiley. Miller, W.R. i Rollnick, S. (2013.) <i>Motivacijsko intervjuiranje: Priprema ljudi za promjenu</i> . Naklada Slap.
Ako je knjiga ili poglavlje u knjizi dostupno online, potrebno je na kraju navesti link ¹ na stranicu i ukloniti hyperlink.	Parente, M. E. (2011). Experience of Supervision Scale: The development of an instrument to measure Child Welfare workers experience of supervisory behaviors. Virginia Commonwealth University. https://core.ac.uk/download/pdf/51289514.pdf
Ako knjiga ili poglavlje u knjizi ima svoj doi broj, tada doi oznaku treba pisati kao URL bez hyperlinka. Iza hyperlink-a se ne treba pisati interpunkcijski znak točku.	McPherson, L. i McNamara, N. (2017). <i>Supervising child protection practice: What works? An evidence informed approach</i> . Springer International Publishing. https://10.1007/978-3-319-50036-2
Uređena knjiga ima samo urednika. Tada se urednik piše na mjesto autora uz oznaku“(Ur.)“	Vulić-Prtorić, A. (Ur.). (2016). Intervju za dijagnostiku poremećaja u djetinjstvu –IDP, priručnik. Sveučilište u Zadru.
Ako je organizacija autor izvješća uz godinu izdanja se piše i mjesec. Iza naslova potrebno je navesti broj publikacije ili izvješća ako postoji (data point).	National Center of Education Statistics. (2020, March). Expulsion from school as a disciplinary action (Data Point No. 2020-026). U.S. Department of Education. https://nces.ed.gov/pubs2020/2020026.pdf

¹ Ako online izdanje ima specifični format potrebno je u uglatu zagradu nakon naziva knjige napisati koji, primjerice [Kindle edition]. Ako je pdf format nije potrebno pisati ništa u uglatu zagradu. Online knjiga se tada piše kao ostale knjige, dok URL ide na kraju.

7.1.1. Poglavlje u knjizi

Prezime, inicijal (i) imena. (Godina). Naslov: podnaslov. U: inicijal imena i Prezime urednika (ur.), <i>Naslov knjige: podnaslov</i> (str. od-do). Nakladnik.	Bernard, J. M. (1997). The discrimination model. In C. E. Watkins, Jr. (Ed.), <i>Handbook of psychotherapy supervision</i> (310-327). John Wiley & Sons Inc. Dodig, D. i Ricijaš, N. (2011). Profesionalne kompetencije socijalnih pedagoga. U: Z. Poldugač, D. Bouillet i N. Ricijaš (ur.), <i>Socijalna pedagogija: znanost, profesija i praksa u Hrvatskoj</i> (151-209). Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
---	---

7.1.2. Rad iz zbornika radova

Prezime, inicijal(i) imena autora. (Godina izdanja). Naslov: podnaslov. U: inicijal(i) imena i Prezime urednika (ur.), <i>Naslov zbornika: podnaslov: Vol.xx</i> (str. od-do). Nakladnik.	Ajduković, M., Cajvert, Lj., Judy, M., Knopf, W., Kuhn, H., Madai, K. i Voogd, M. (2018). Supervizija i coaching u Europi: Koncepti i kompetencije. U: M. Ajduković. (ur.), <i>ECVision: Europski pojmovnik supervizije i coaching</i> (15-47). Biblioteka socijalnog rada i HDSOR.
--	--

7.2. Članak u znanstvenim i stručnim časopisima:

Prezime, inicijal(i) imena autora. (Godina izdanja). Naslov članka: podnaslov. <i>Naslov časopisa, oznaka sveska/ volumen/ godišta</i> (broj sveščića/broj), početna-završna stranica.	Mor Barak, M.E.M., Travis, D.J., Pyan, H. i Xie, B. (2009). The impact of supervision on worker outcomes: A meta-analysis. <i>Social Services Review</i>, 28(5), 548-577. https://doi.org/10.1086/599028 O'Donoghue, K., Wong Yuh, J. i Tsui, M. S. (2018). Constructing an evidence-informed social work supervision model. <i>European Journal of Social Work</i>, 21(3), 348-358. https://doi.org/10.1080/13691457.2017.1341387 Žganec, N. i Miljenović, A. (2011). Multikulturalizam u socijalnom radu. <i>Revija za socijalnu politiku</i>, 18(3), 311-330. https://doi.org/10.3935/rsp.v18i3.1007 Žižak, A. (1997). Elementi profesionalne kompetentnosti socijalnih pedagoga, <i>Kriminologija i socijalna integracija</i>, 5(1-2), 1-10. https://hrcak.srce.hr/94172
---	--

7.3. Završni, diplomski, magistarski radovi i doktorske disertacije

Prezime, inicijal imena autora. (Godina). Naslov: podnaslov (vrsta rada). Ustanova, Mjesto izdavanja.	Mesić, M. (2019). Primjena Yalomovih terapijskih čimbenika u superviziji (specijalistički rad). Pravni fakultet Zagreb, Studijski centar socijalnog rada, Zagreb.
--	--

7.4. Zakoni

Ime zakona. Naslov publikacije u kojoj je zakon objavljen, puni broj.	Obiteljski zakon. Narodne novine, 103/15, 98/19.
--	---

7.5. Objavljeni rad s konferencije/skupa

Prezime, inicijal imena autora. (Godina). naslov: podnaslov. u: inicijal imena i prezimena urednika (ur.), Naslov zbornika: podnaslov: *vol.* (broj sveska ako postoji). naziv konferencije (str. od-do). Nakladnik.

7.6. Članak iz novina

Prezime, inicijal imena autora. (Godina, mjesec izdanja). Naslov članka: podnaslov. *Naslov novina, oznaka sveska/godišta/volumena* (broj), str. početna-završna stranica.

Ukoliko se radi o radu u časopisu naziv časopisa stavlja se u kurziv, ukoliko se radi o knjizi naslov knjige ide u kurziv. Kada je riječ o poglavlju u knjizi naslov knjige ide u kurziv, a praćen je brojem stranica poglavlja koje nisu u kurzivu.

NAPOMENA!: Za detalje o navođenju referenci u tekstu, kao i popisu literature molimo vidjeti više pretraživanjem klikom na sljedeći link: www.apastyle.org